

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 51/ს
31/01/2023

51-21-4-202301311124

მესტიის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ლეკულმახეში სს „ნენსკრა ჰიდროს“ ნენსკრა ჰესის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის ფარგლებში, D12 სანაყაროს წყალდიდობისა და დატბორვის საწინააღმდეგო სამუშაოების განხორციელებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

სს „ნენსკრა ჰიდროს“ მიერ, გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში წარმოდგენილია მესტიის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ლეკულმახეში ნენსკრა ჰესის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის ფარგლებში, D12 სანაყაროს წყალდიდობისა და დატბორვის საწინააღმდეგო სამუშაოების განხორციელების სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, D12 სანაყაროს განთავსების ადგილი მდებარეობს მესტიის მუნიციპალიტეტში, ჭუბერის ადმინისტრაციულ ერთეულში, სოფ. ლეკულმახეს ტერიტორიაზე. ტერიტორია მოიცავს არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 2 მიწის ნაკვეთს, რომლებიც სს „ნენსკრა ჰიდროს“ საკუთრებაშია (ს/კ: 42.15.39.103; 42.15.39.271). საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს მდინარე ნენსკრას მარცხენა ნაპირზე. ტერიტორიას ჩრდილოეთით, აღმოსავლეთით და სამხრეთით ესაზღვრება ტყით დაფარული ტერიტორიები, დასავლეთით სოფ. ლეკულმახე და მდ. ნენსკრა. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი საპროექტო ტერიტორიის უკიდურესი დასავლეთი საზღვრიდან მდებარეობს - 295 მეტრში.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, სანაყარო D12-ზე გათვალისწინებულია ნენსკრას ჰესის პროექტის ფარგლებში, გვირაბის და ახალი მისასვლელი გზის გაყვანის შედეგად წარმოქმნილი 1,020,000 მ³ მოცულობის ფუჭი ქანების განთავსება. სანაყაროს ზედაპირის ფართობი შეადგენს 54405 მ²-ს. სანაყაროს საგების დონე საყრდენი კედლის მახლობლად არის 822 მ ნიშნულზე, ხოლო ზედა ზღვარი - 975 მ ნიშნულზე.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში D12 სანაყაროს უბანზე წყალდიდობის ხარჯების გატარების მიზნით დაგეგმილია ჰიდროტექნიკური

ნაგებობების მშენებლობა. წყალდიდობის ხარჯების გამტარი ნაგებობა მოეწყობა ხევში, სადაც მოედინება პატარა მდინარე (ნაკადული). შესაბამისად, დაგეგმილი სამუშაოები უნდა განხორციელდეს აღნიშნული მდინარის აქტიურ კალაპოტში. ჰიდროტექნიკური ნაგებობების შემადგენლობაში შედის: ტიროლის ტიპის წყალმიმღები, წყალგამტარი და გამყვანი ნაგებობა. წყალდიდობის ხარჯის გასატარებელი სისტემის გასასვლელი მდებარეობს სანაყაროს ქვემოთ და ინტეგრირებულია რკინაბეტონის საყრდენ კედელთან.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, წყალმიმღები მოეწყობა სანაყაროს ზედა ბიეფში, რომლის მეშვეობით შესაძლებელი იქნება ნაკადულიდან მოსული წყლის შეგროვება. სისტემაში მსხვილი ნატანის მოხვედრის პრევენციის მიზნით შერჩეულ იქნა ტიროლის ტიპის წყალმიმღები, რათა თავიდან იქნეს არიდებული სადერივაციო სისტემის გაჭედვა და დაზიანება. წყალმიმღების ეკრანის სიგრძე იქნება 6 მ, სიგანე-10 მ, დახრის კუთხე 30°, გისოსებს შორის სივრცე 4 სმ, ხოლო გისოსების დაცილება 6 სმ. სისტემის გამართული მუშაობის უზრუნველსაყოფად ტიროლის წყალმიმღები აღჭურვილია გისოსით, რომელიც პერიოდულად უნდა გაიწმინდოს ნატანისგან. ტიროლის ტიპის წყალმიმღების გამტარიანობა დაახლოებით შეადგენს 19.5 მ³/წმ-ს.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ნაყარი გრუნტის განთავსებამდე, გათვალისწინებულია დროებითი სადერივაციო სისტემის მოწყობა, რომლის მეშვეობით შესაძლებელი იქნება წყლის მდ. ნენსკრაში გადაგდება როგორც ნორმალურ ისე წყალდიდობის პირობებში. ორკამერიაანი წყალგამტარი მოეწყობა ტიროლის ტიპის წყალმიმღების ქვემოთ. თითოეული კამერის შესასვლელი კვადრატული ფორმისაა, ზომით 1.5x1.5მ. კამერების დიამეტრი შეადგენს 1.5 მ-ს. დაბალი ხარჯების გატარებისთვის მშენებლობის დროს დამონტაჟებული იქნება 2 მილსადენი, რომელიც როგორც წყალსატარი სისტემა საჭიროა ზედაპირული წყლების შეგროვებისა და გატარებისათვის, სამუშაოებისა და სანაყაროს მოწყობის აქტივობების განხორციელებისათვის.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, სანაყაროს მოწყობის სამუშაოების დასრულების შემდეგ მილსადენები შენარჩუნებული იქნება, მაგრამ ერთი ამოიქოლება და აღარ იქნება ექსპლუატაციაში, ხოლო მეორე გამოყენებული იქნება როგორც წყალგამტარი სისტემა, რომელიც დაპროექტებულია ისე, რომ შეაგროვოს და გაატაროს შეზღუდული სიდიდის ხარჯები (1 მ³/წმ). წყლის ხარჯის რეგულირებისათვის მილსადენის თავში (შესასვლელში) მოეწყობა ლითონის ფირფიტა ხვრეტით (0.30 მ X 0.30 მ). აღნიშნული საპროექტო გადაწყვეტა უზრუნველყოფს ჩვეულებრივი ნაკადის ხარჯის მილში გატარებას რაც შეამცირებს ყრილის ტანში წყლის პოტენციურ ინფილტრაციას. წყლის ხარჯის შემცირების მიზნით (ფოლადის) ფირფიტა ერთი ლიობით (0.45 x 0.45 მ) განთავსდება ტიროლის ტიპის წყალმიმღების ცხაურის ქვემოთ, დაახლოებით 2.5 მ-ში, რომელიც დაიფარება 5 მ-ზე. დამატებითი გისოსები განთავსდება ცხაურის სიგრძის დანარჩენ 1 მ-ზე, ხოლო გისოსებს შორის მანძილი შემცირდება 2 სმ-მდე. შედეგად ტიროლის ტიპის წყალმიმღების ცხაურის გამტარობა შემცირდება 15 მ³/წმ-დან 1 მ³/წმ-მდე.

სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, წყალდიდობის ხარჯის გატარების სისტემა შედგება ორი ღია არხისგან, რომელიც განთავსდება ყრილის ორივე მხარეს. სისტემა დაპროექტებულია Q1'000 წყალდიდობის ხარჯის გასატარებლად (22 მ³/წმ, ე.ი. 11 მ³ /წმ ხარჯი თითო არხში). ექსპლუატაციის დროს, როდესაც წყლის ხარჯი მიაღწევს ტიროლის წყალმიმღების და მილსადენის საანგარიშო ხარჯს (1.0 მ³/წმ), ნაკადი ბუნებრივად (ყოველგვარი მექანიკური მოწყობილობის გარეშე) ჩაედინება ღია არხებში. წყალდიდობის ხარჯის გატარების სისტემის მნიშვნელობის გათვალისწინებით, დაპროექტებულია Q100 ხარჯის გატარებისთვის ერთ-ერთი არხის მწყობრიდან გამოსვლის შემთხვევაში. აღნიშნულიდან გამომდინარე ერთი არხი დაპროექტებულია ისე, რომ შეძლოს 17 მ³/წმ ხარჯის უსაფრთხოდ გატარება. წყალსატარ სისტემაში ნატანის მოხვედრის თავიდან აცილების მიზნით წყალმიმღებზე მოწყობილია ნატანდამჭერი გისოსები.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, გამყვანი ნაგებობა მოიცავს წყლის ენერჯის ჩამქრობ აუზს სიგანით 3.5 მ და სიგრძით 4.5 მ, რომლის შემდეგ მოეწყობა ქვაყრილი დამცავი ფენა დაახლოებით 5 მ-ის სისქით. აღნიშნული ნაგებობა ძირითადად დაპროექტებულია საყრდენი კედლის საძირკვლის გამორეცხვისგან დაცვის მიზნით, რაც განპირობებულია წყალსატარის გამოსასვლელთან ნაკადის მაღალი სიჩქარით (დაახლოებით 17 მ/წმ).

დოკუმენტში წარმოდგენილია მოსაწყობი სანაყაროს ქვედა კვეთში მდინარე ნენსკრას მარცხენა შენაკადი უსახელო ხევის ჰიდროლოგიური მახასიათებლები. სკრინინგის განცხადების თანახმად, 100 წლიანი განმეორებადობის წყლის მაქსიმალური ხარჯი შეადგენს 27.8 მ³/წმ-ს, 50 წლიანი-21.4 მ³/წმ-ს, 20 წლიანი-15.1 მ³/წმ-ს, ხოლო 10 წლიანი-11.6 მ³/წმ-ს.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, D12 სანაყაროს ტერიტორია კვეთს რამდენიმე ბუნებრივ წყაროს, რომელთა ჩამონადენის არინება არის საჭირო. სანაყაროს ზედაპირზე და ასევე ყრილზე ორივე მხარეს წარმოქმნილი წვიმის წყალიც მოითხოვს სათანადო ზედაპირულ დრენაჟს, რაც მნიშვნელოვნად მცირდება სერპანტინის ტიპის გზის სადრენაჟე სისტემით. ამ თვალსაზრისით, პროექტი ითვალისწინებს შემდეგ ღონისძიებებს: დაბეტონებული სადრენაჟე თხრილების მოწყობა (V-ს ფორმის) სანაყაროსა და ბუნებრივი გრუნტის შერწყმის ადგილას; სადრენაჟე თხრილები და განივი კვეთები ბერმებში; სადრენაჟე ფენა წყალგამტარი სისტემის ზემოთ; სადრენაჟე სისტემა დამცავ კედელთან (სადრენაჟე ღიობები).

სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, საპროექტო ტერიტორიაზე წყალმომარაგების და წყალარინების სისტემების მოწყობა დაგეგმილი არ არის. მომსახურე პერსონალისათვის სასმელად გამოყენებული იქნება ბუტილირებული წყალი, ხოლო ფეკალური წყლების შესაგროვებლად გამოყენებული იქნება ბიოტუალეტები.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საპროექტო ტერიტორიებზე ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე და აკუსტიკურ ფონზე ზემოქმედების სტაციონარული წყაროები წარმოდგენილი არ არის. მშენებლობის ეტაპზე ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებისა და

ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელების ძირითადი წყაროები იქნება ავტოსატრანსპორტო საშუალებები და სამშენებლო ტექნიკა. სამუშაოების მასშტაბის გათვალისწინებით ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე და ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, სანაყაროს მოსაწყობად მასშტაბური სამშენებლო სამუშაოების წარმოება არ არის საჭირო. უშუალოდ სანაყაროს ინფრასტრუქტურის მოწყობა არ გულისხმობს სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნას, ხოლო არასახიფათო ნარჩენები არ იქნება მნიშვნელოვანი რაოდენობის. წარმოქმნილი ყველა სახის ნარჩენის მართვა განხორციელდება ნარჩენების მართვის კოდექსისა და მისგან გამომდინარე ტექნიკური რეგლამენტების მოთხოვნების შესაბამისად.

სამშენებლო სამუშაოების წარმოებამ შესაძლოა გამოიწვიოს ხევში არსებულ წყლის ხარისხზე უარყოფითი ზემოქმედება, თუმცა აღსანიშნავია, რომ ეს ზემოქმედება იქნება მოკლევადიანი. აღსანიშნავია, რომ საპროექტო დერეფანში არსებულ განსახილველ უსახელო დელეში/წყლის ნაკადში თევზებზე არ გვხვდება, შესაბამისად დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში იქთიოფაუნაზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

სკრინინგის განცხადებაში წარმოდგენილია, საპროექტო ტერიტორიაზე წარმოდგენილი საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგები. სანაყაროს უბანზე გამოიყოფა 6 საინჟინრო-გეოლოგიური ელემენტი: ალუვიუმი და სხვა, კოლუვიური ნალექები, ნარეცხი, კოლუვიური, ტერასული და კლდოვანი ნალექები. რაც შეეხება სანაყაროს უბანზე მიმდინარე გეოლინამიკურ პროცესებს, არ შეინიშნება მნიშვნელოვანი ციკაბო ან ფხვიერი ქანების ზემოქმედება, რამაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს საპროექტო ობიექტზე. მიმდებარე ფერდობები ტყიანია და ყველა ფერდობი სტაბილურია. წყალდიდობის ხარჯის გატარების დაგეგმილი სამუშაოების შესრულება მდინარის გამონამუშევარი ქანებით ჩახერგვისაგან, სანაყაროს წარეცხვისაგან და შესაბამისად შემდგომი კატასტროფის რისკების თავიდან ასარიდებლად ხორციელდება, რაც ამცირებს საშიში გეოლინამიკური პროცესების გააქტიურების რისკებს. შესაბამისად, გეოლოგიურ გარემოზე ნეგატიური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში გათვალისწინებულია 10 375 მ³ მოცულობის ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მართვა განხორციელდება „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, უშუალოდ საპროექტო დერეფანი მცენარეული საფარით ღარიბია, მთლიან საპროექტო არესთან შედარებით. საპროექტო დერეფნის მცენარეების დიდი ნაწილი დაბალი საკონსერვაციო ღირებულების ბუჩქნარითაა წარმოდგენილი, ტერიტორიაზე არ გვხვდება საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი

მცენარეთა სახეობები. ენდემური მცენარეები კი ერთეული ეგზემპლარებითაა წარმოდგენილი. იმის გამო, რომ საპროექტო დერეფნის მიმდებარედ მოსახლეობის მიერ ათვისებული ფართობებია, ასევე წარმოდგენილია არსებული გზები, ჰაბიტატების დიდი ნაწილი ანთროპოგენურ ზემოქმედებას განიცდის. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში მცენარეულ საფარზე და ფაუნის წარმომადგენლებზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ტერიტორია არ მდებარეობს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების, დაცული და ტყით მჭიდროდ დაფარული ტერიტორიების სიახლოვეს, სადაც გაბატონებულია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობები.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება განთავსდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გადაიგზავნა მესტიის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე განთავსების მიზნით. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, საზოგადოების მხრიდან, აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით, წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები სააგენტოში არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკრინინგის განცხადების შესწავლით დგინდება, რომ დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკის, ადგილმდებარეობის და მასშტაბის გათვალისწინებით, გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის და ამავე კოდექსის II დანართის მე-9 პუნქტის 9.8. ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ მესტიის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ლეკულმახეში სს „ნენსკრა ჰიდროს“ ნენსკრა ჰესის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის ფარგლებში, D12 სანაყაროს წყალდიდობისა და დატბორვის საწინააღმდეგო სამუშაოების განხორციელება **არ დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. სს „ნენსკრა ჰიდროს“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-8 ნაწილის შესაბამისად, უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი ტექნიკური რეგლამენტებით დადგენილი მოთხოვნებისა და გარემოსდაცვითი ნორმების დაცვა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „ნენსკრა ჰიდროს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „ნენსკრა ჰიდროს“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავსდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და მესტიის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;

6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თამარ ფიცხელაური

თ. ფიცხელაური

სააგენტოს უფროსი

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო